

با یه کیتی و پارتی به کلتوری خویاندا بچنهوه

نه جات ئاسپینداره بی

پەیوندندىي نىيوان حکومەت و خەلک لەسەر ئەو بىنەمايمە بەھىز دەبىت كە دادگەرىي كۆمەلايەتى و ئازادى و يەكسانى لە سىستەمى سىاسيي ئەو حکومەتمەدا رەنگ بىدانموه، حکومەت نەگەر بە يەك چاوشەيرى خەلک بىكەن و ھاوسەنگى لە نىيوان چىن و توپىزەكانى كۆمەلدا بپارىزىت و جياوازىي بىرۇرا و جياوازىي چىنايەتى و ھەروەھا تايىفەگەرى و حىزبایەتى نەبىنە بنچىنە ئاكۈكىيەكان، ئەو كاتە حکومەت حکومەتىكى پېڭە قايم و بىنكەفر اوامن دەبىت و دەتوانى كۆرانىكى رادىكالى لە ژيانى سىياسى و ئابورى و كۆمەلايەتى خەلکدا بىكەن و خەلک بەو ئاراستەيدا بىبات كە داکۆكى لە دەسکەوتەكان بىكەن و بە تەنگ مەسىلە نەتەودىي و نىشتمانىيەكانەوه بىن، ئەندامانى ئەو حکومەت نەگەر لە ئەنجامى پېڭەيشتنىكى ھۇشيارىيەوه ئەو بەرسىيارىتىيە و مرگەن و خەنگى پەسپۇر و شارەدا لە شوينى شياو اپىرى، ئەوا بىكۆمان دەتوانى خزمەتى ئەو خەلکە بىكەن كە خۇيان بە خاودنى دەزانان، دەتوانى ئەركى سەرشارى خۇيان بە ئاكام بگەيەنن و ئەو بەلىنانە كە بە خەلکيان داوه جىبەجىبى بىكەن كە بىرىتىيە لە رېكخستنى ژيانى خەلک و دابىنكردى خزمەتكۈزارى، لە قۇناغى ئىستاماندا حکومەت دەبىن پارىزەدرى بەرچەندىيەكانى گەل بىت و لە چارەسەركەدنى گەندەلى و سرىنەوهى ئاسەوارى مەملانىي حىزبایەتى بەولۇوه نابى بىر لە ھىچ شتىكى تر بىكەتەوه، لەم قۇناغە ھەستىيار و ناسكەدا حکومەت دەبىن لە ناخى خۇبىدا پەيامى ناشتى و برايەتى بۇ ئەم خەلکە ھەلگەرتىپ و خەلک بەرە داهىنان و رېكخستنى ژيانىكى پېر لە كامەرانى و سەرفرازى ئاراستە بىكەن، ئەم خەلکە رەش و رووتە لە ماق خۇي زىاتر شتىكى ترى لە حکومەت ناوى، نايەوەي حکومەت پارووئى نانىيان بۇ بىكەن و بخاتە دەميانەوه، بەلکو دەمەۋەي حکومەت دەرفەتى كارى بۇ بېرەخسىئى ئەمن و ئاسايشى بۇ بەرقەرار بىكەن، دادگەرىي كۆمەلايەتى بۇ بچەسپىنى، ئەو خەلکە دەمەۋەي بە ئازادى بىزى و بە ئازادى كار و فەرمانەكانى خۇي راپەرىنى و كەس تەنگى بىن ھەنلەچنى.

لېردداد دەمەوه بىيە سەر كەركى باسەكەم كە يەكگەرنەوهى ھەردوو ئىدارە و ھەردوو حىزبى دەسەلاتدارە. پېيىستە لەسەر ئەم دوو حىزبە دەسەلاتدارە پېش ھەممۇ شتىك كلتورى خۇيان پاڭ بىكەنەوه لە رق و كىنە بەرامبەر بە يەكتىرى، كلتورى خۇيان پاڭ بىكەنەوه لە زمانى شەر و عەقلى دىيسپلىن و خۇ بەزلى زانىن، با ترازييەيات و يېرانكىردن و دەست بەسەرداگىرتن و يەكتىر نەخۇپىنەوه لە فەرەھەنگى خۇياندا بىسپەنەوه، چونكە ئەگەر ھەر بە عەقلى جاران بىر بىكەنەوه، ئەوا ئەم جارەش بۇشايىيەكى گەورە لە بۇنىادى ئەم حکومەتەدا دروست دەبى. پېيىستە بارتى و يەكىتى روئىيەت خۇيان بىگۇن، چونكە ئەو تىپۋانىنە ئەوان ھەيانە بۇ يەكتىرى و بۇ دەرەوهى خۇيان و ھەروەھا بۇ حىزبەكانى تىرىش، ئىشكالىيەتىكى گەورە دەرسەت دەكەت ھەم بۇ خۇيان و ھەم بۇ حىزبەكانى تىرىش، چونكە ھەردوو حىزبى دەسەلاتدار تەنها خۇيان بە خاودنى مىزۇوى ئەم گەله و خەبات و قوربانى ئەم گەله دەزانان و حىزبەكانى تر و خەلکى تر فېرى دەدەنە دەرەوهى پېرسەكە، بەلام ئەم جۇرە لېكىدانەوه و بېرگەردنەوه زۆر ھەلەيە كە تەنها خۇيان بە سەرەودر بىزانن و خەلکى تر بەدەنە ئەولۇوه، چونكە ئەو شۇپەش و راپەرىنائە كە كورد كەرددەويەتى لە كۆنەوه تا ئەمپۇھەممو ئەو خەلگانە تىپىدا بەشدار بۇونە و قوربانىي داوه كە ئىپستا لە ژىر چەترى ئەواندا نەماون و بە ئازادى خۇيان بىرەباورى حىزبەكانى تريان پەسند كەرددە و بەسەر حىزبەكانى تردا دابەش بۇون و لە نىيە حىزبەكانى تردا درېزە بە خەباتى خۇيان دەدەن. جا پېيىستە لەسەر ھەردوو حىزبى دەسەلاتدار ئەو جۇرە بېرگەردنەوه لە فەرەھەنگى خۇياندا بىسپەنەوه و كلتورى خۇيان ئەوان و تاكەكانى كۆمەلگادا ھەستى بى دەكىرى، پېيىستە ئەم جۇرە بېرگەردنەوه لە فەرەھەنگى خۇياندا بىسپەنەوه و كلتورى خۇيان لەم جۇرە بۇچۇونانە پاڭ بىكەنەوه، ھەروەھا پېيىستە لەسەر ھەردوو حىزب رابردوو ئال و تفت لە بىرى خۇيان بەرەنەوه و ئەو فاكتەر و خالە لاوازانەش بە جوانى شى بىكەنەوه كە بۇونە ھۇي لېكترازان و ئاشوب خىستە نىيە مالى كورد. خىزانىك و دوو ئاگىدان ياخود دوولەتىبۇنى خانەوادە كورد مىزۇويەكى رەشە و پېيىستە لەبىرى خۆمانى بەرىنەوه، تەنها ئەوەمان لە زەينىدا بىيىتى كە ئەو ئەزمۇونە تالە ج زامىكى گەورە خىستە ناخمانەوه و ج گورزىكى گەورە لىدىان، بۇ ئەوەي بېيتە پەند و عىبرەت بۇ داهاتوومان.

قۇناغى ئىستامان ئەو دەخوازى كە پارتى و يەكىتى بە زمانى دىالۇڭ ئەو خەلگە بدوېن و بە فيكىيەكى قوول و ھەستىيەكى بەپرسىيارىي گەورەوە بىتنە نىئۇ خەلگ و دلى ئەو خەلگە رابىگەن، بۇ ئەوهى تاكى كوردىش وەكۆ ھەمۇ خەلگى سەر ئەم زەمینە بە ئازادى نەفسەن بىدات و لەنىئۇ دنیاى ئازاددا سەرفراز و بەختەوەر بىت، تاكى كوردى ھىشتا ھەر بە خەيان گەشتىكى رۇحى بە نىئۇ دنیاى ئازاددا دەكتەن، بەلام كە دىتە سەر ئەرزى واقبىع ھىشتا ھەر قىسىمە و بە كىرددەوە ھىچى نەديوە. لەم سەردەمە ئائۇز و پىر لە قەيرانەدا كە ناوجەكەي پىيدا تىيدەپەرى، پىويسىتە چەمكى حىزبايەتى و بە حىزببۇون بخېتە پەراوىزدەوە و بەرژەوندىيە گشتىيەكان بىنە بنچىنە و ئەولەوبىياتى كارى حکومەت، بىگومان لە ھەممۇ ولاتىكدا فەرەحىزبى ھەيە، بەلام فەرەحىزبى بەو مانايە نىيە كە لەبەر مەلمانى و بەرژەوندىي حىزبايەتى ئاكايىان لە كۈمەلگا نەبىت و ھەر سەرقالى خۇقايمىكىردن و پىيگە داراشتى خۇيان بن، بەلكو حىزبايەتى بەر لەوهى بەرژەوندىخوازى بىت، سۈزى نەتموايەتى و نىشتمانپەروردى و مرۆفەستىيە.

فرەحىزبى ئەگەر كىيەكى نەبى لەسەر ئەوهى كە كامەيان باشتى خزمەتى گەل و ولات دەكتەن، ئەوا ئەو فەرەحىزبىيە ئەزمۇونىيەكى ھەرسەھىنراو دەبىت و خەلگىش لە جەوهەريان دەكمەۋىتە گومانەوە.